

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Αισχύλος - Σοφοκλής

Ενότητα 08: Ο Αΐας του Σοφοκλή –
Κομμός Β' (στ. 348 - 429)

Ευφημία Καρακάντζα

Σχολή Ανθρωπιστικών & Κοινωνικών Επιστημών

Τμήμα Φιλολογίας

Σκοποί ενότητας

- Γλωσσικός και ιδεολογικός σχολιασμός των στίχων 348 – 429 (Κομμός Β΄) από το πρώτο επεισόδιο της τραγωδίας *Αΐας* του Σοφοκλή.

Περιεχόμενα ενότητας

- Γλωσσικές παρατηρήσεις στους στίχους 348 - 429.
- Ερμηνευτικές παρατηρήσεις στους στίχους 348 - 429.

Κομμός Β΄

- Κομμός (=θρήνος) του Αίαντα, όταν συνειδητοποιεί ότι η εκδίκησή του εξώκειλε σε πρόβατα και βόδια.

Γλωσσικά σχόλια

- **ὀρθὸς νόμος** = φιλία
- **φοίνιος** = κόκκινος
- **ὡς ἀφροντίστως ἔχει (ενν. ὁ Αἴας)** = δεν είναι στα λογικά του ο Αϊάντας
- **συνδαίζω** = σκοτώνω κάποιον μαζί με κάποιον άλλο
- **εὐφημα φώνει (αντί του συνηθισμένου εὐφήμει του ρ. εὐφημέω)** = λέω ευοίωνα λόγια, κρατώ θρησκευτική σιγή

Γλωσσικά σχόλια

- **ἄτρεστος (ἄ+τρέω) = αυτός που δεν τρέμει, ατρόμητος**
- **ἀλάστωρ (ἄ+λαθέσθαι) = αυτός που δεν ξεχνά, ο εκδικητής δαίμων / άνθρωπος ΤΙΠΟΤΕΝΙΟΣ**
- **ἔρεμνός = ἔρεβεννός = μαύρος**
- **δεύω (A), δεύσω, ἔδευσα = υγραίνω μουσκεύω**
- **κακοπινής: β´ συνθετικό ὁ πίνος = λέρα**

Γλωσσικά σχόλια

- **ἄλημα** (< **ἄλέω** = **αλέθω**) = κάθαρμα, ξέπλυμα
- **αἰμύλος** = αυτός που εξαπατά με θελκτικά λόγια, πονηρός, πανούργος
- **σκότος, ἔμὸν φάος, ἔρεβος φαεννότατον:**
θαυμάσια οξύμωρα σχήματα
- **ἡ ὄνασις** = ωφέλεια, βοήθεια
- **δίπαλτος** = κάτι που πάλλεται με τα δυο χέρια
- **χρήσιμος** = χρηστός
- **νέμος** = λιβάδι
- **δηρόν** = για πολύ χρόνο

Αφηγηματολογικές & ιδεολογικές παρατηρήσεις

- Η έννοια του φίλου / φίλων τίθεται εδώ με μεγάλη έμφαση. Οι σαλαμίνιοι ναύτες είναι φίλοι, ο Οδυσσέας είναι *ἄλημα στρατοῦ* (στ. 381).
- Διαβάζουμε για τον γέλωτα των εχθρών. Η γελοιοποίηση του Αίαντα είναι εξίσου σημαντική με τον προσβολή που υπέστη, όταν έχασε τα όπλα του Αχιλλέα;
- Ακούμε για πρώτη φορά την επιθυμία / απόφαση του Αίαντα να πεθάνει. Είναι η αυτοκτονία ένας ηρωικός τρόπος θανάτου;
- Θαυμάσιο αφηγηματολογικά χωρίο: *σκότος, ἔμὸν φάος, / ἔρεβος ὡ φαιεννότατον* (στ. 394-395)
- *Τανῦν δ' ἄτι-/μος ὧδε πρόκειμαι* (στ. 426 - 427).

Τέλος Ενότητας

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών. Ευφημία Καρακάντζα. Τίτλος μαθήματος: Αρχαίο Ελληνικό Δράμα: Αισχύλος – Σοφοκλής. Ενότητα 08: Ο Αΐας του Σοφοκλή – Κομμός Β' (στ. 348 - 429). Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <https://eclass.upatras.gr/courses/LIT1868/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

